

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานเลขาธิการกรมฯ (กก.กพ.) โทร.๐-๒๒๔๑-๙๐๑๔

ที่ มท ๐๘๐๑.๔/ว ๒๖๖๕

วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเผยแพร่สัญญาประชาคมความเห็นร่วมเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง

เรียน ผู้บริหารหน่วยงานในสังกัด สก. และท้องถิ่นจังหวัดทุกจังหวัด

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่าสำนักงานโฆษกกระทรวงกลาโหม แจ้งว่าในการประชุมคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้พิจารณาเห็นชอบสัญญาประชาคมความเห็นร่วมเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง และมอบหมายให้คณะกรรมการเตรียมการเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดองร่วมกับฝ่ายความมั่นคงพิจารณาแนวทางให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการสร้างความปรองดองอย่างครบถ้วน เพื่อให้สัญญาประชาคมได้รับการยอมรับและนำไปสู่ความสงบเรียบร้อยของสังคม จึงขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์ให้กับข้าราชการในสังกัดและประชาชนทราบ รวมทั้งพิจารณาสอดแทรกสาระสำคัญของการสร้างความสามัคคีปรองดองไว้ในแผนงานและกิจกรรมของหน่วยงานตามความเหมาะสม เพื่อให้ปรากฏกิจกรรมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่างๆ กับภาคประชาชนในการสร้างความสามัคคีปรองดองอย่างต่อเนื่องถึงการเลือกตั้งทั่วไป

ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยได้ส่งสาระสัญญาประชาคมฯ มาเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับข้าราชการในสังกัดและประชาชนได้รับรู้และเข้าใจร่วมกัน รวมทั้งพิจารณาสอดแทรกสาระสำคัญของการสร้างความสามัคคีปรองดองไว้ในแผนงานของกิจกรรมของหน่วยงานตามความเหมาะสม โดยสามารถดาวน์โหลดข้อมูลสัญญาประชาคมได้ที่ <http://www.mod.go.th/home.aspx> > ข่าวประชาสัมพันธ์ > สัญญาประชาคมเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาประชาสัมพันธ์ข้าราชการในสังกัดทราบ และใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงานต่อไป

(นายชจร ศรีชวโนทัย)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สัญญาประชาคม

สัญญาประชาคมไทยทั้งชาติ

ยึดมั่นศาสตร์พระราชา

พัฒนาตนเอง นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ ประกอบอาชีพสุจริต มีไมตรีจิตต่อกัน

รู้จักสามัคคี

ร่วมกันสร้างสามัคคีปรองดอง ใช้สิทธิ เสรีภาพ ตามกรอบของกฎหมาย ยอมรับความคิดต่าง เข้าใจประชาชนโดย แก้ไขปัญหา ด้วยระบบรัฐสภา

จัดการทุจริต

ดำเนินชีวิต ด้วยหลักคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรม มีความซื่อสัตย์ ร่วมกันต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

ดูแลคุณภาพชีวิต

ร่วมมือกันสนับสนุน ดูแลคุณภาพชีวิตด้านสาธารณสุขและการศึกษา อย่างเท่าเทียม

อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ร่วมแบ่งปัน ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม คำนึงถึงความสมดุลและยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม

เคารพกฎหมาย

เชื่อมั่น และต้องปฏิบัติตามกฎหมาย โดยกระบวนการยุติธรรมต้องทำงานอย่างอิสระ เป็นกลาง ไม่เลือกปฏิบัติ

รู้เท่าทันข่าวสาร

รับข่าวสารอย่างรอบคอบ ไม่เสนอข้อมูลที่บิดเบือน ยั่วยุ ก่อให้เกิดความขัดแย้ง

ยึดมั่นกติกาสากล

ปฏิบัติตามกฎกติกาสากลระหว่างประเทศ โดยยึดถือผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ

พัฒนาและปฏิรูปประเทศ

รับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ด้วยพลังประชารัฐ สู่การเปลี่ยนแปลงประเทศอย่างเป็นระบบและครบวงจร

Thailand 4.0

เดินหน้ายุทธศาสตร์ชาติ

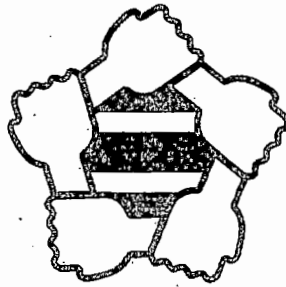
เรียนรู้ ร่วมมือ และสนับสนุนขับเคลื่อนประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นรูปธรรมอย่างยั่งยืน

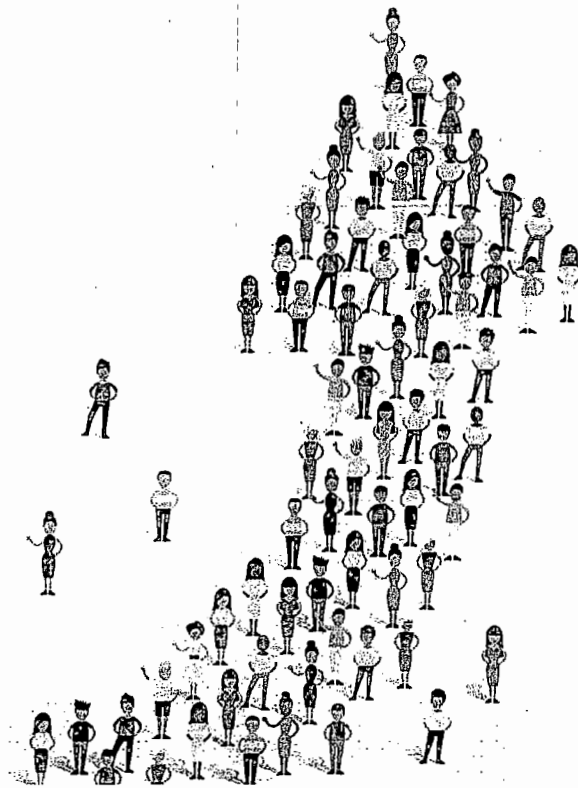

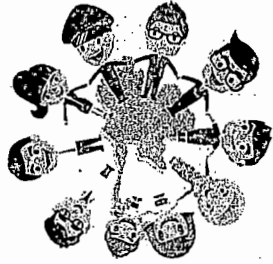
สภานาประชาคม
เพื่อสร้างควาามสามัคคีปรองดอง

สัญญาประชาคม

สัญญาใจ
ไทยทั้งชาติ

สัญญาประชาคม เพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง

บทนำ

สังคมไทยในอดีต เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็ง ประชาชนอยู่ร่วมกันแบบพี่น้อง ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ประพฤติปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี ยึดถือหลักคำสอนของศาสนาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต ทำให้สังคมอยู่กันอย่างสงบสุข อย่างไรก็ตามจากการพัฒนาในด้านต่างๆ การเข้ามาของวัฒนธรรม และค่านิยมจากต่างชาติ ส่งผลให้สภาพสังคมไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีบางส่วนก่อให้เกิดปัญหาตามมา เช่น การทุจริตคอร์รัปชัน ความเข้าใจในระบบอบประชาธิปไตยในมุมมองที่แตกต่างกัน การเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ ระบบการศึกษา และระบบสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน ตลอดจนการกระจายความเจริญที่ไม่สมดุล ซึ่งก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างสังคมเมืองกับสังคมชนบท การผูกขาดของกลุ่มทุน เป็นต้น จากสภาพของปัญหาดังกล่าว แม้ประเทศไทยจะเป็นประเทศหนึ่งที่มีศักยภาพ มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ รวมทั้งมีรากเหง้าทางวัฒนธรรมและสิ่งดีงามอื่นๆ อีกมากมาย แต่ก็ไม่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ประเทศไทยต้องหยุดชะงักและสูญเสียโอกาสในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จึงถึงเวลาแล้วที่คนไทยทุกคนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมกันในการขับเคลื่อนประเทศอย่างจริงจัง เพื่อให้ปัญหาได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้อง เป็นธรรม เกิดความสามัคคีปรองดอง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ประเทศไทยมีความสงบสุข สามารถก้าวเดินต่อไปอย่างมีศักดิ์ศรี มีความเจริญเติบโตทัดเทียมนานาอารยประเทศต่อไปในอนาคต

ความเห็นร่วมเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง

ด้วยสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบของพลเมืองไทยที่มีต่อประเทศชาติ พวกเราทุกคนขอให้คำมั่นต่อกันว่า จะสามัคคีปรองดอง และร่วมมือร่วมใจกันอย่างจริงจังในการนำพาประเทศก้าวข้ามปัญหาและอุปสรรคทั้งปวง ไปสู่จุดหมายปลายทางที่พวกเราทุกคนมุ่งหวัง โดยยึดถือกรอบความเห็นร่วมเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง ดังต่อไปนี้

๑. คนไทยทุกคน พึงร่วมมือกันสร้างบรรยากาศของความสามัคคีปรองดอง เพื่อให้ประเทศไทยเป็นหนึ่งเดียวภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนพึงมีความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง ใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างถูกต้อง เหมาะสม ในกรอบของกฎหมาย มีส่วนร่วมกับการเมืองภาคประชาชน ยอมรับความแตกต่างทางความคิด และส่งเสริมสถาบันการเมือง ให้มีความเข้มแข็ง เพื่อนำไปสู่การเลือกตั้งที่โปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม และยอมรับผลการเลือกตั้ง ซึ่งถือว่าเป็นฉันทามติของคนไทยทั้งประเทศ รวมทั้งร่วมกันตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจรัฐและการแก้ไขปัญหาโดยใช้กลไกในระบบรัฐสภา

๒. คนไทยทุกคน พึงน้อมนำศาสตร์พระราชา มาปรับใช้ให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิตประกอบอาชีพอย่างสุจริตพึ่งพาตนเองได้ มีคุณธรรมจริยธรรมมีเมตตาจิตต่อกัน และร่วมสร้างความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพของท้องถิ่น ตลอดจนเศรษฐกิจฐานราก ที่เชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจเสรี สนับสนุนและส่งเสริมระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึง รวมทั้งมุ่งเน้นการพัฒนาตนเองให้มีขีดความสามารถในการประกอบอาชีพเพื่อยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ

๓. คนไทยทุกคน พึงยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรมในการดำเนินชีวิต มีความซื่อสัตย์ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ รวมทั้งร่วมกันตรวจสอบไม่ให้มีการทุจริตในทุกระดับ เพื่อสร้างสังคมที่เข้มแข็งปราศจากการคอร์รัปชัน

๔. คนไทยทุกคน พึงร่วมมือกันสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า ยอมรับและเชื่อมั่นกระบวนการจัดสรรทรัพยากรที่สุจริตและเป็นธรรม โดยคนไทยพึงมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตนเอง บนพื้นฐานของประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ

๕. คนไทยทุกคน พึงให้การสนับสนุน ส่งเสริมการดูแลคุณภาพชีวิต การสาธารณสุข ตลอดจนการศึกษาที่มีคุณภาพให้เป็นไปอย่างทั่วถึง เท่าเทียมกัน สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

๖. คนไทยทุกคน พึงเคารพ เชื้อมั่น และปฏิบัติตามกฎหมาย รวมทั้งสนับสนุน และส่งเสริมกระบวนการยุติธรรม เพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคม

๗. คนไทยทุกคน พึงใช้ความรอบคอบในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ และร่วมกันสอดส่องดูแลไม่ให้เกิดการบิดเบือน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นเท็จ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคม

๘. คนไทยทุกคน พึงตระหนักในการส่งเสริมให้สังคมมีมาตรฐานสากลตามกฎกติการะหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคี

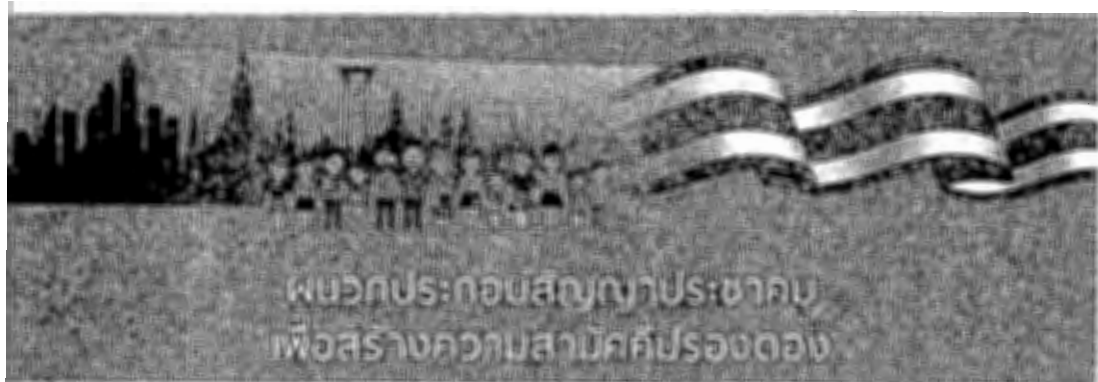
๙. คนไทยทุกคน พึงสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิรูปประเทศในทุกด้าน และสอดคล้อง เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอน

๑๐. คนไทยทุกคน พึงเรียนรู้ให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการขับเคลื่อนประเทศตามแนวทางของยุทธศาสตร์ชาติ

บทสรุป

ความสามัคคีปรองดอง นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างความเชื่อมั่นว่าคนไทยจะอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความสงบสุข สอดคล้องกับวิถีชีวิตและจารีตประเพณีอันงดงามที่สั่งสมมาอย่างยาวนานตามประวัติศาสตร์ของชาติไทย ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าว จะเป็นรากฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน และเสริมสร้างพลังอำนาจของชาติในทุกด้านเป็นแรงผลักดันที่จะนำพาประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้า สร้างโอกาสในการแข่งขันกับนานาประเทศในเวทีโลก เอื้ออำนวยให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีภายใต้สภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีความเข้มแข็ง อบอุ่น และปลอดภัย ทุกคนร่วมมือร่วมใจในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่อนาคต ตามแนวทางของยุทธศาสตร์ชาติอย่าง “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

หลักการปรองดอง

๑. ประชาชนทุกภาคส่วนต้องรวมพลัง และร่วมหือกันทำงานตามแนวทางประชาธิปไตย โดยให้แบ่งกลุ่ม แบ่งฝ่าย เพื่อมุ่งต่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ

การสร้าง ความเข้าใจ และรวมพลังทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนบนพื้นฐานว่า “คนไทยทุกคนคือประชาชนของชาติ เป็นพลังอำนาจที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาในการเปลี่ยนแปลง หรือการปฏิรูป และการพัฒนาประเทศในทุกมิติ” โดยดำเนินการตามแนวทางประชาธิปไตย ๒ ประการ คือ (๑) ประชาชนกับรัฐบาล โดยประชาชนหรือภาคเอกชนจะได้รับการอำนวยความสะดวก สนับสนุน และมีช่องทางให้เข้ามามีส่วนร่วมตามกระบวนการประชาธิปไตย เพื่อให้ประชาชนเข้าใจการบริหารงานของรัฐบาลในเรื่องต่างๆ และไม่สร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นระหว่างประชาชนกับรัฐบาล และ (๒) ประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ คือ การทำงานร่วมกันของประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยการสร้างเครือข่ายประชาธิปไตยในทุกด้าน ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญที่เชื่อมโยงและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเข้าด้วยกัน อันจะเป็นแนวทางการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้การบริหารจัดการงบประมาณของรัฐมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งต่อการพัฒนาประเทศ การพัฒนาชุมชน การพัฒนาสิทธิและสวัสดิการของรัฐเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนไม่ให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และสร้างบรรยากาศของความสามัคคีปรองดอง

สัญญาประชาคมฯ ข้อ ๑

๒. การแก้ไขอำนาจทางการบริหารเพียงเพื่อมุ่งสร้างคะแนนเสียง ทางการเมือง

การปกครองในระบบประชาธิปไตย ต้องมีกลไกตรวจสอบ หรือควบคุมให้พรรคการเมืองมีความรับผิดชอบต่อการประกาศ โฆษณานโยบายที่ได้วิเคราะห์ผลกระทบ ความคุ้มค่า และความเสียหายอย่างรอบด้าน รวมทั้งกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบต่อประชาชน การทุจริตในระดับนโยบาย จะต้องได้รับการตรวจสอบอย่างจริงจัง เช่น การตรวจสอบแผนนโยบายหาเสียงของพรรคการเมือง และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการตรวจสอบทรัพย์สินของรัฐ

นักการเมืองทุกคนยึดถือจริยธรรม และจรรยาบรรณในอาชีพ ภาคการเมืองต้องปรับปรุงกระบวนการคัดสรรบุคคลเข้าสู่ระบบการเมืองให้มีความเหมาะสม เพื่อป้องกันบุคคลที่ขาดจริยธรรมในทางการเมืองเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง และจงใจให้ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีจริยธรรมเข้าสู่ระบบการเมือง เพื่อพัฒนาการเมืองไทยให้มีประสิทธิภาพ

คนไทยทุกคนต้องมีส่วนร่วมกับการเมืองภาคประชาชน ยอมรับความแตกต่าง ทางความคิดและส่งเสริมสถาบันการเมืองให้มีความเข้มแข็ง เพื่อนำไปสู่การเลือกตั้ง ที่โปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม และยอมรับผลการเลือกตั้งที่เป็นไปโดยชอบธรรม ทั้งนี้ การเลือกตั้งเพียงอย่างเดียวมิได้สะท้อนถึงความเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง แต่ต้องมีระบบตรวจสอบ ถ่วงดุลอำนาจที่ดีระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ และการบริหารประเทศต้องเป็นไปอย่างโปร่งใส มีความรับผิดชอบและเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งการใช้กลไกรัฐสภาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

สัญญาประชาคมฯ ข้อ ๑

๓. ข้อเสนอศาสตร์พระราชามาปรับใช้ให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิต

ใช้หลักวิชาการในการแก้ไขปัญหา โดยสนับสนุน ส่งเสริมการน้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ กล่าวคือ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันควบคู่ไปกับการจัดการความรู้ และความมีคุณธรรม รวมทั้งการกำหนดสัดส่วนการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจฐานรากที่เชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจเสรี ส่งเสริมระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึง รวมทั้งมุ่งเน้นการพัฒนาตนเองให้มีขีดความสามารถในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการนำนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์มาใช้ประโยชน์ เพื่อยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ โดยกระจายความเจริญจากเมืองสู่ชนบท และการกระจายอำนาจบางส่วนให้ท้องถิ่นได้บริหารจัดการด้วยระบบเศรษฐกิจชุมชน โดยรัฐเป็นผู้สนับสนุน เช่น การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง การสร้างอาชีพ และการสร้างรายได้ให้ชุมชนการส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง เพื่อการพึ่งพาตนเองได้

สัญญาประชาคมฯ ข้อ ๒

๔. การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมไทย ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงทรัพยากร

แนวทางการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศตามนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และยกระดับรายได้ของประชาชนโดยรวม ดังนี้

(๑) การแก้ไขปัญหาทางกายภาพโครงสร้าง ๑.๐ : คือการแก้ไขปัญหาเกษตรกรรมแบบดั้งเดิม เช่น การปลูกข้าว พืชสวน พืชไร่ เลี้ยงหมู เป็ด ไก่ นำผลผลิตไปขาย สร้างรายได้และยังชีพที่เป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจของคนไทยมาตั้งแต่ในอดีต ซึ่งคนไทยส่วนหนึ่งยังคงดำรงชีพด้วยการพึ่งพาเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมนี้ แต่ด้วยระบบทุนนิยมทำให้คนไทยส่วนนี้มีรายได้ต่ำกว่าภาคเศรษฐกิจในรูปแบบอื่นๆ จึงต้องจัดให้มีระบบการดูแลคนส่วนนี้ให้อยู่รอดในสังคมได้อย่างเหมาะสม

(๒) การเพิ่มศักยภาพที่มีอยู่ : คือการสร้างห่วงโซ่มูลค่า และเพิ่มมูลค่า ๑.๐ โดยเปลี่ยนให้เป็นโครงสร้าง ๒.๐ ได้แก่ การพัฒนาการเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมไปสู่อุตสาหกรรมขนาดเล็กด้วยการใช้เครื่องมือเข้ามาช่วยในการแปรรูปสินค้าเกษตรกรรม หรือก่อตั้งสถานหัตถกรรม เช่น การผลิตเสื้อผ้า กระเป๋า เครื่องดื่ม เครื่องเขียน เครื่องประดับ เป็นต้น ต้องพัฒนาให้ประชาชนเพิ่มศักยภาพการผลิตโดยต่อยอดจากผลผลิตในแบบดั้งเดิม เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า ส่งผลให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น

(๓) โครงสร้าง ๓.๐ (ปัจจุบัน) : เป็นยุคอุตสาหกรรมการผลิตและส่งออก ซึ่งอุตสาหกรรม ๓.๐ ในปัจจุบันเกิดภาวะชะงักงัน ไม่สามารถจะพัฒนาต่อยอดได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงไปสู่โครงสร้างต่อไป

(๔) การพัฒนาต่อยอดจากโครงสร้าง ๒.๐ - ๓.๐ ให้เป็นโครงสร้าง ๔.๐ : เป็นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเข้าสู่ยุค ๔.๐ (ยุคนวัตกรรม) เพื่อให้ประเทศไทย กลายเป็นหนึ่งในกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูงในลักษณะ “ทำน้อย ได้มาก” โดยการเปลี่ยนจากการผลิตสินค้า “โภคภัณฑ์” ไปสู่สินค้าเชิง “นวัตกรรม” และเปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรมภาคเกษตรกรรมต้องเปลี่ยนจากเกษตรกรรมแบบดั้งเดิม ไปสู่เกษตรกรรมสมัยใหม่ ที่เน้นการบริหารจัดการ และใช้เทคโนโลยี หรือ Smart Farming สร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ ส่งผลให้เกิดมูลค่าเพิ่มสูงสุดและมีความยั่งยืนอย่างแท้จริง ซึ่งประชาชนและภาครัฐจะต้องร่วมมือกันพัฒนาจากชุมชนเล็กไปสู่ชุมชนใหญ่ ขยายต่อไปถึงระดับจังหวัด ภาค และประเทศทั้งนี้ ต้องมีการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่า และการกระจายรายได้จากบน กลาง ล่าง ซึ่งจะต้องไม่เป็นการผูกขาด หรือการเอื้อประโยชน์กัน และเปลี่ยนมาเป็นการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเพื่อแบ่งปันเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

๕. ความร่วมมือในการจัดการทุจริต หักผล และอำนาจหอระบบ อย่างเด็ดขาด

การนำหลักธรรมาภิบาล หรือระบบการบริหารจัดการที่ดี มาประยุกต์ใช้เพื่อให้การบริหารปกครองประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยมีกลไกในการตรวจสอบ ถ่วงดุลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม และสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการบริหารงานของรัฐ นอกจากนี้ต้องดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อแก้ไขปัญหาทุจริตและการเอื้อผลประโยชน์ต่อพวกพ้อง โดยส่งเสริมกลไกการตรวจสอบการทุจริตที่โปร่งใสเป็นอิสระ และเป็นกลางให้สามารถทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยปราศจากการแทรกแซงหรือตกเป็นเครื่องมือของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด และสนับสนุนการรวมตัวของภาคประชาสังคมหรือเครือข่ายภาคประชาชนที่มีการตั้งข้อร้องเรียนทางสังคมต่อนักการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ประพฤติมิชอบ โดยดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ เพื่อเป็นการเสริมสร้างกลไกของมาตรการควบคุมและการลงโทษทางสังคมพนักงานเจ้าหน้าที่ จะต้องมีความซื่อสัตย์ จริยธรรม และไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตในการปฏิบัติงานแยกแยะประโยชน์ส่วนตัวกับประโยชน์ส่วนรวม ยึดหลักธรรมาภิบาล และความ เป็นกลางทางการเมือง

คนไทยทุกคนต้องยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรมในการดำเนินชีวิต มีความซื่อสัตย์ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ รวมทั้งร่วมกันตรวจสอบไม่ให้มีการทุจริตในทุกระดับ โดยมีการส่งเสริมสนับสนุน และให้ความรู้ถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริต และประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส และได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายบัญญัติ

๖. การปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานบุคคลภาครัฐเพื่อจูงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ และสามารถเจริญก้าวหน้าได้ตามความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของงานแต่ละบุคคล มีความซื่อสัตย์สุจริต ก้าวหน้าได้ตามความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของงานแต่ละบุคคล มีความซื่อสัตย์สุจริต กล่าวตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง โดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความคิดสร้างสรรค์และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการ และการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรการคุ้มครองป้องกันบุคลากรภาครัฐจากการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา

การบริหารงานบุคคลของหน่วยงานภาครัฐต้องเป็นไปตามระบบคุณธรรม มีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจหรือกระทำการโดยมิชอบ ที่เป็นการก้าวก่าย หรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือกระบวนการแต่งตั้ง หรือกระบวนการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ ทั้งนี้ต้องขจัดการซื้อขายตำแหน่ง เรียกรับผลประโยชน์ในทุกวงการ

สัญญาประชาคมฯ ข้อ ๓

๗. การกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นต้องมาพร้อมกับการตระหนักรู้หน้าที่และความรับผิดชอบของทุกภาคส่วน

คนไทยทุกคนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการบริหารงานของภาครัฐและระบบราชการการลดบทบาทในการบริหารจัดการแบบรวมศูนย์ และการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและชุมชนโดยยึดหลักธรรมาภิบาล เสริมสร้างพลังประชาชนให้มีส่วนร่วมในการดูแลท้องถิ่นและชุมชนของตนเอง รวมทั้งการให้ประชาชนเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการ ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนให้ระบอบประชาธิปไตยและการเมืองภาคประชาชนมีความเข้มแข็ง ทั้งนี้ ทุกภาคส่วนจะต้องคำนึงถึงหน้าที่และความรับผิดชอบที่ตามมาจากการกระจายอำนาจควบคู่กันไป

ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการอนุรักษ์ คุ้มครอง และบำรุงรักษา ฟื้นฟู บริหารจัดการ และใช้ หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดประโยชน์

อย่างสมดุลและยั่งยืน รวมทั้งยอมรับและเชื่อมั่นในกระบวนการจัดสรรทรัพยากร
ที่สุจริตและเป็นธรรม ตลอดจนการใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู
และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ชนบทธรรมเนียมและจารีตประเพณี
อันดีงามของท้องถิ่น

สัญญาประชาคมฯ ข้อ ๔

๘. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เท่าเทียม และเป็นธรรม โดยการ ใช้งบประมาณเป็นไปอย่างประหยัด คุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ

การบริหารกิจการบ้านเมือง ต้องเป็นไปตาม พ.ร.ฎ.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธี
การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ เพื่อบรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้
(๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน (๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ (๓) มี
ประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ (๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน
เกินความจำเป็น (๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
(๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการ
(๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ ประชาชนทุกคนต้อง
ร่วมมือและสนับสนุนรัฐในการบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ
และการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน
รวมทั้งการพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็น
ผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็วไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประชาชนทุกกลุ่ม ทุกภาค และจังหวัด ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
โดยการจัดสรรงบประมาณภาครัฐอย่างเหมาะสมและใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า
โปร่งใส มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ในด้านการศึกษา เด็กทุกคนต้องได้รับการศึกษาภาค
บังคับอย่างมีคุณภาพ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และได้มาตรฐานสากล ในด้าน
สาธารณสุข ประชาชนต้องได้รับการบริการอย่างทั่วถึง และมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ
การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

สัญญาประชาคมฯ ข้อ ๕

**๙. ประชาชนทุกคนต้องเคารพ เชื้อชาติ และปฏิบัติตามกฎหมาย โดย
กลไกกระบวนการยุติธรรมต้องทำงานได้อย่างอิสระ ไม่เลือกปฏิบัติ**

กระบวนการยุติธรรมจะต้องมีความเสมอภาค เป็นธรรม และได้รับการยอมรับ ด้วยการนำระบบนิติรัฐนิติธรรมมาใช้ โดยดำเนินการอย่างรวดเร็วและเท่าเทียมกันในทุกกรณี รวมทั้งมีการพิจารณาคดีด้วยความเที่ยงตรง สุจริต เป็นธรรม มีการวางกฎเกณฑ์ และการลงโทษอย่างเด็ดขาด จริงจังเป็นรูปธรรม ผู้ที่ได้รับผลกระทบจะต้องได้รับการเยียวยาอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ประชาชนต้องมีความเข้าใจกฎหมายด้วยการเรียนรู้ ทำความเข้าใจ เพื่อไม่ให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบการให้ความรู้เรื่องกฎหมายแก่ประชาชน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ต่อกระบวนการยุติธรรมในการตรวจสอบและการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งกฎหมายจะต้องได้รับการทบทวนและปรับปรุงแก้ไขให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับความเป็นจริงของสังคม ทั้งนี้ ทุกฝ่ายจะต้องเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัด

สัญญาประชาคมฯ ข้อ ๖

๑๐. การใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง พลเรือน ตำรวจ ทหาร ต้องเป็นกลางและให้สิทธิมนุษยชนพลเรือนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยเด็ดขาด

ประชาชนสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ ปราศจากอาวุธ ภายใต้กรอบของกฎหมาย โดยได้รับการคุ้มครองความปลอดภัยของการชุมนุมจากการก่อวินาศกรรม หรือประทุษร้ายจากบุคคลที่สามที่เป็นปฏิปักษ์หรือต่อต้านการชุมนุม สำหรับประชาชนที่ไม่ได้ร่วมการชุมนุมจะได้รับความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการจัดสรรการใช้พื้นที่สาธารณะ เช่น การจัดการจราจร เป็นต้น

การสร้างควมไว้วางใจกัน ในสังคม ทั้งประชาชน ข้าราชการ พลเรือน ตำรวจ ทหารและทุกภาคส่วน เพื่อลดความหวาดระแวงระหว่างกัน ดูแลกัน เห็นอกเห็นใจกัน และอยู่ร่วมกันภายใต้กฎหมายเดียวกันที่ทุกคนต้องเคารพและ

บังคับใช้ไม่ให้เกิดความขัดแย้งสองฝ่าย ทั้งเจ้าหน้าที่และประชาชนต้องหาทางออก
ร่วมกันให้ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องไม่ใช่เจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง พลเรือน
ตำรวจ ทหาร เป็นเครื่องมือไปสนับสนุนมวลชนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยเด็ดขาด

สัญญาประชาคมฯ ข้อ ๖

๑๑. บทบาทของสื่อมวลชนในการสร้างความสามัคคีปรองดอง

สื่อมวลชนทุกแขนงต้องปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมตาม
กรอบจริยธรรมและหลักวิชาชีพ องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนต้องดำเนินการอย่างจริงจัง
ต่อสื่อมวลชนที่กระทำผิดมาตรฐานจรรยาบรรณ ควบคุมดูแลบุคลากรในวิชาชีพ สื่อมวลชน
ให้มีมาตรฐานและคุณธรรม สื่อมวลชนต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน รอบด้าน
แก่ประชาชน และต้องไม่นำเสนอข้อมูลที่บิดเบือน สร้างความเกลียดชัง หรือยั่วยุให้ใช้
ความรุนแรง รวมทั้งข้อมูลในลักษณะที่ชี้ให้เห็นว่าการใช้ความรุนแรงเป็นเรื่อง
ปกติธรรมดาในสังคมไทย โดยประชาชนต้องใช้ความรอบคอบในการรับรู้ข่าวสารจาก
สื่อต่าง ๆ รู้เท่าทันสื่อ มีทางเลือกในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร สามารถนำเสนอประเด็น
สำคัญผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ และเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว รวมทั้งร่วมกัน
สอดส่องดูแลไม่ให้มีการบิดเบือนเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นเท็จ ซึ่งอาจก่อให้เกิด
ความขัดแย้งในสังคมการจัดให้มีกลไกป้องกันการแข่งขันและการคุกคามการทำงาน
ของสื่อมวลชน ไม่ว่าจะจากกลุ่มการเมือง กลุ่มอิทธิพล รวมถึงกลุ่มทุนใด ๆ เพื่อให้สื่อมวลชน
นำเสนอข้อมูลข่าวสารได้โดยอิสระอย่างแท้จริง รวมทั้งการแก้ไขปัญหาโครงสร้างความ
เป็นเจ้าของสื่อ เพื่อป้องกันการครอบงำสื่อ ตลอดจนการคุ้มครอง ให้มีอิสระในการ
นำเสนอข่าวสารและความเห็นตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อ
ต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสังคม

สัญญาประชาคมฯ ข้อ ๗

๑๒. การปฏิบัติตามพันธสัญญาระหว่างประเทศ

การบริหารราชการของภาครัฐต้องดำเนินการตามหลักการโดยสอดคล้องกับกฎหมาย และกฎกติการะหว่างประเทศ ซึ่งต้องไม่ขัดต่อหลักปฏิบัติ ขนบธรรมเนียมของไทย และควรรยึดถือผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ

ดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับด้านสิทธิมนุษยชน ด้วยการปรับโครงสร้างสังคม กฎหมาย และกลไกการบังคับใช้กฎหมายอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยเฉพาะเรื่องการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหา เรื่องการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal Unreported and Unregulated Fishing : IUU) การกำหนดมาตรฐานและกฎข้อบังคับระหว่างประเทศที่จำเป็นสำหรับความปลอดภัย ความมั่นคง ประสิทธิภาพ และความสอดคล้องของการบิน/การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากการบิน (International Civil Aviation Organization : ICAO) และการเร่งรัดแก้ไขปัญหาเขตแดน โดยยึดหลักสันติวิธีในการปรึกษาหารือกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมที่อาจตามมา รวมทั้งเสริมสร้างความร่วมมือเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับทุกประเทศ

การทำให้ประเทศสามารถยกระดับฐานะในเวทีระหว่างประเทศ โดยอยู่ในตำแหน่ง บทบาทในประชาคมโลกที่เหมาะสม ได้รับเกียรติ และโอกาสในการเป็นผู้นำในการแก้ปัญหา โดยเฉพาะในกิจกรรมที่เรามีศักยภาพ และมีขีดความสามารถ นอกจากนี้ การทำให้ประเทศไทย กลุ่มประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมา เวียดนาม (CLMV) และอาเซียนเข้มแข็งไปด้วยกัน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังในลักษณะเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ เพราะเราจะได้รับผลกระทบเหมือนกันจากปัญหาและภัยคุกคามต่างๆ ดังนั้น ประชาชนในชาติและต่างชาติที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน ควรต้องช่วยกัน สนับสนุน ช่วยเหลือ และร่วมมือกันเพื่อหาวิธีการแก้ไขปัญหอย่างสันติวิธีและยั่งยืน

ทั้งนี้ คนไทยทุกคนต้องส่งเสริมให้สังคมมีมาตรฐานสากลตามกฎกติการะหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคี

**๑๓. การส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วน (รัฐ/ข้าราชการ/
ประชาชน/ประชาสังคม/NGOs/ ฯลฯ) ร่วมหือกันพัฒนาและปฏิรูป
ประเทศในทุกๆ ด้าน**

การปฏิรูปประเทศตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ ให้
ดำเนินการปฏิรูปประเทศในด้านการเมือง การบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมาย
กระบวนการยุติธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ และด้านอื่นๆ โดยกำหนดเป้าหมาย ดังนี้

(๑) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนา
อย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมีความสมดุลระหว่าง
การพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ

(๒) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกัน
เพื่อจัดความเหลื่อมล้ำ

(๓) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาและปฏิรูปประเทศ โดย
ต้องให้ความสำคัญกับการรวมพลังประชารัฐสร้างชาติ เนื่องจากภาครัฐ หรือข้าราชการ
ไม่สามารถดำเนินการให้ลุล่วงไปได้ หากปราศจากความร่วมมือจากภาคเอกชน
ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ NGOs รวมถึงประชาชนทุกคน จึงต้องเพิ่มการให้บริการ
ประชาชน การบังคับใช้กฎหมาย การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหที่อาจเกิดขึ้นให้กับ
ประชาชนควบคู่กันไป โดยเจ้าหน้าที่ในระดับผู้กำหนดนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติ
จะต้องอำนวยความสะดวกให้เกิดความเชื่อมโยงกัน เกิดเป็นกลไกเครือข่ายประชารัฐ
ทั้งนี้คนไทยทุกคนต้องให้ความสำคัญ คำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติมาก่อนผลประโยชน์
ส่วนบุคคล และมีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอน โดยหลักการมีส่วนร่วมนั้น
ทุกภาคส่วนจะต้องรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และต้องทำแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยมี
ขั้นตอนดำเนินการ ๕ ระดับ ได้แก่ (๑) ให้ข้อมูล (๒) ปรึกษาหารือ (๓) ให้เข้ามา
เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง (๔) ร่วมตัดสินใจ และ (๕) มอบอำนาจในการตัดสินใจ

๑๕. การปรับปรุง พัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบและครบวงจร

ประชาชนทุกภาคส่วนต้องร่วมมือ หรือให้การสนับสนุนการปรับปรุง พัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบและครบวงจร รวมทั้งสร้างการรับรู้ควบคู่กันไป ทั้งการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและปัญหาระยะยาว โดยดำเนินการตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ของแต่ละกระบวนการในด้านต่างๆ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา มีการปรับเปลี่ยนวิธีการ หรือใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการแก้ปัญหา รวมทั้งมีความเข้าใจถึงปัญหาของประเทศชาติ สังคม และของประชาชนว่าต้นตอของปัญหาที่แท้จริงเกิดจากอะไร และจะร่วมกันเดินหน้าแก้ไขได้อย่างไร ไม่ใช่ต่างคนต่างคิด ต่างทำ ต่างคนต่างเอาเจตย์ตัวเองใส่เข้ามาแต่เพียงอย่างเดียวตามความต้องการ หรือผลประโยชน์ของแต่ละคนเป็นหลัก ทั้งนี้ การเมืองประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน ความเท่าเทียม และการลดความเหลื่อมล้ำ เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ต้องแก้ปัญหาแบบองค์รวม

สัญญาประชาคมฯ ข้อ ๘

๑๕. การเรียนรู้ ให้ความรู้เพื่อ และสนับสนุนการขับเคลื่อนประเทศตามแนวทางยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้ส่วนราชการ และหน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ในด้านต่างๆ อาทิ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนเฉพาะด้านต่าง ๆ เช่น ด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ ฯลฯ โดยยุทธศาสตร์ชาติจะใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ ของประเทศ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างมีเอกภาพ ให้บรรลุเป้าหมาย โดยจะต้องอาศัยการประสานความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ภายใต้ระบบประชาธิปไตย

การสร้างการรับรู้สร้างความเข้าใจ และสร้างการยอมรับให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และประชาชนได้รับทราบถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและร่วมกันผลักดันการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติให้เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง ยุทธศาสตร์ชาติควรมีการทบทวนในทุก ๆ ๕ ปี และ ๑๐ ปี เพื่อใช้ในการปรับแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง ความร่วมมือของทุกภาคส่วนจะทำให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติเป็นไปอย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ รวมทั้งต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์และกำหนดให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นวาระแห่งชาติ โดยครอบคลุม ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ด้านอยู่ดีมีสุขของประชาชน ด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และด้านยกระดับศักยภาพและคุณภาพของประชาชน ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และการสร้างความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ

สัญญาประชาคมฯ ข้อ ๑๐

